

یکشنبه ۱۲ خرداد ۱۳۹۲ • سال دهم • شماره ۱۷۴۸ • ۷

شرق

روزنامه

جامعه و اقتصاد

تعدیل هاشمی؛ عدالت احمدی نژاد	صفحه ۸
برنامه «تعدیل» هاشمی کامل اجرا نشد	صفحه ۸
ما کجا افق ۱۴۰۴ کجا؟	صفحه ۱۰

گزارش

ادعای جدید مسوولان سازمان برای سال ۹۱:

سفر ۴میلیون و ۵۰۰هزار گردشگر به ایران

جامعه: حسن‌موسوی و محمد شریفملک‌زاده روسای سازمان میراث فرهنگی و گردشگری در سال ۹۱ اعلام کرده بودند سازمان تحت امرشان در این سال همه تلاش خود را برای جذب ۷/۵میلیون گردشگر خارجی به کشور خواهد کرد.

برای همین کار هم تبلیغات خبری بسیاری انجام دادند، در راستای اقدامات و زمینه‌سازی‌های عملی اما هر چه وعده داده بودند تحقق نیافت. یکی از این اقدامات وعده لغو روایتد با بیش از ۶۰ کشور جهان بود، از دیگر وعده‌ها هم راهاندازی تلویزیون گردشگری برای مخاطبان داخلی و خارجی جهت معرفی جذابیت‌های ایران بود. این مسوولان در ۹۱ وعده‌های دیگری هم دادند از جمله گماشتن راینز گردشگری در سفارتخانه‌های ایران در کشورهای خارجی. با این حال سال ۹۱ تمام شد و از وعده‌هایی که روسای سازمان داده بودند محقق نشد، با این که در سال ۱۳۹۲ هستیم، منوچهر جهانپان معاون گردشگری سازمان خبر داده است، هدف ما برای جذب گردشگران خارجی ۴۴درصد تحقق یافت. با این حال این مقام مسوول در سازمان میراث فرهنگی و گردشگری وعده داده شده را که به کرات در خبرهای مختلف تکرار شد از ۷/۵میلیون نفر به هفت‌میلیون کاهش داد و اعلام کرد: «هدف‌گذاری مادر راستای جذب هفت‌میلیون گردشگر خارجی در سال ۱۳۹۱ به میزان ۴۴درصد تحقق پیدا کرد.» بر این اساس اگر آمارهای اعلام‌شده را واقعی بدانیم سال گذشته از ۷/۵میلیون گردشگر خارجی که قرار بود مسوولان به کشور وارد کنند، چهارمیلیون و ۴۸۰هزار نفر به کشور وارد شدند و سهمیلیون و ۲۰هزار نفر از آن تعداد به کشور نیامند. آنگونه که مرکز روابطعمومی و اطلاع‌رسانی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خبر داده است، منوچهر جهانپان این خبر را در نخستین نشست طرح تابستانه ستاد مرکز سفرهای کشور در جزیره کیش اعلام کرد و افزود: در دولت نهم و دهم سفر و گردشگری به عنوان مولفه‌ای فرهنگی و اجتماعی جای خود را به عنوان یک‌ضرورت در زندگی مردم پیدا کرد و افشار مختلف جامعه به عنوان یک نیاز به سفر توجه کردند.

او با بیان اینکه ایران در بخش گردشگری داخلی رتبه پنجم را در تقویم سازمان جهانی جهانگردی به خود اختصاص داده است،افزود: امروز مردم سفر را به گونه‌ای مدیریت می‌کنند که سفرها به سوی تخصصی‌شدن هلیات می‌شود و مردم بر اساس ذوق و علاقه سفرهای تخصصی را انتخاب می‌کنند. او در ادامه از تحقق ۴۴درصدی هدف‌گذاری برای جذب ۷میلیون گردشگر خارجی در سال ۹۱ خبر داد و افزود: این امر با تلاش‌های بسیار در استان‌های مختلف کشور، مناطق زیارتی و مرزی محقق شد.

جهانپان، آمار سال ۹۲ تا اینجا یی کار را هم بی‌نصبی نگذاشت چراکه از رشد ۳/۵درصدی گردشگری خارجی طی دو ماه گذشته به کشور نیز خبر داد و یادآور شد: امروز ایران از امن‌ترین مقاصد گردشگری خارجی در دنیا به شمار می‌آید که باید از این ظرفیت برای معرفی کشور و همچنین در زمینه اشتغال‌زایی بهره‌مند شد. با این حال این مقام مسوول که گویا هیچ علاقه‌ای به اعلام وجوه و آمارهای منفی صنعت گردشگری کشور ندارد در گفته‌هایش به یک نکته منفی هم اشاره کرد، نکته‌اش این قسمت صحبت‌های او بود: «متأسفانه سهم ما از گردشگرانی که با تور به کشور سفر می‌کنند اندک است و باید در این زمینه تلاش بیشتری انجام داد.»

بر اساس آمارهای رسمی در سال ۲۰۰۴، ایران تنها یکمیلیون و ۴۰هزار نفر گردشگر خارجی را جذب کرده بود. شش‌سال بعد یعنی در سال ۲۰۱۰ هم بیش از سهمیلیون گردشگر به ایران آمدند. با این وجود و با توجه به بررسی روند کند افزایش ورود گردشگران خارجی، تحقق ورود ۷/۵میلیون گردشگر خارجی به ایران در سال ۹۱ وعده‌ای دور از ذهن و تقریباً دست‌نیافتنی به نظر می‌رسید. با این حال معاون گردشگری سازمان میراث فرهنگی در سال۹۱ تا یکید داشت برای تحقق این وعده عزم ملی با کمک بخش دولتی و خصوصی وجود دارد. اما هنوز چند روزی از پایان سال ۹۱ نگذشته بود که محمد شریفملک‌زاده، رییس فعلی سازمان میراث فرهنگی خبر داد: بیش از سهمیلیون و ۸۰۰هزار گردشگر خارجی در ۱۰ ماهه سال۹۱ به ایران آمدند، چند روز بعد هم منوچهر جهانپان، معاون گردشگری کشور همین آمار را با ۷۱هزار نفر کمتر ارایه کرد و گفت: تعداد گردشگران خارجی در ۱۰ ماهه اخیر سهمیلیون و ۷۲۹هزار نفر بوده است؛ با این حال وی، پس از اعلام آمار گردشگران خارجی در روز چهاردهم فروردین ۹۲ به مهر گفت در ۱۰ ماه اخیر بیش از ۶۶درصد رقیی که برای ورود گردشگران خارجی در نظر گرفته شده بود محقق شد است. تحقق ۶۶ درصدی وعده ورود ۷/۵میلیون گردشگر خارجی با محاسبات ریاضی، عدد چهارمیلیون و ۹۵۰هزار نفر را به دست می‌دهد در حالی که معاون گردشگری اعلام کرده بود، تعداد گردشگران خارجی ورودی سهمیلیون و ۷۲۹هزار نفر بود!ند! جهانپان در اظهار نظر ی عجیب گفته بود در این مدت میزان ورود گردشگران خارجی به ایران بیشتر از کشورهای همسایه بوده است. این گفته به آن معناست که ایران در مقایسه با ترکیه و امارات که جزو همسایگان ایران هستند و دو قطب گردشگری جهان به شمار می‌آیند موفق تر بوده و توانسته گردشگران بیشتری را به خود جذب کند. بر اساس آمارهای اعلام شده ترکیه در سال ۲۰۱۳ بیش از ۳ میلیون گردشگر خارجی داشته‌اند. در سال ۲۰۱۲ نیز جزو ششمین مقاصد بوتر جهان به شمار می‌رفت. از سوی دیگر عراق نیز به واسطه داشتن شهرهایی مانند اربیل و کر بلا همسایه پذیرای خیل عظیمی از گردشگران به خصوص زائران ایرانی است با این حال آیا می‌توان گفت ایران بیشتر از ترکیه و امارات گردشگر دارد؟ اگر ارمنستان، ترکیه و امارات را نیز جزو کشورهای همسایه ندانیم شاید با مقایسه تعداد گردشگران مان با پاکستان و افغانستان بتوان چنین ادعایی کرد. ارایه آمار گردشگری از سوی سازمان میراث فرهنگی چندان سالی است که با انتقادات گسترده از سوی رسانه‌ها و کارشناسان روبرو می‌شود یکی از دلایل این شاید نداشتن سیستم آماری مناسب و دیگری شفاف‌نبودن نحوه آمارگیری‌ها باشد. با این وجود هیچ‌گاه متولیان گردشگری در این سازمان نه‌تنها نسبت به این موضوع شفاف‌سازی نکردند بلکه همیشه آمار صنعت گردشگری را با وجود تحریف‌ها و دیگر محدودیت‌های سیاسی و اقتصادی بدون طرح دلیل مشخصی رو به رشد اعلام کرده‌اند

نگاه

گردشگری حلقه مفقوده توسعه

سعید داغستانی

حوادث پیش آمده در اقتصاد کشور که همگان با تمام وجود آن را درک می‌کنند، می‌تواند آرام‌آرام زمینه‌های بروز و ظهور رویه‌ها و صنایع جدید، به منظور کسب و افزایش درآمد برای کشور و دولت را فراهم نماید. یکی از محورها و پیش‌ران‌های توسعه‌ای که می‌تواند به عنوان موتور محرک توسعه و اشتغال مطرح شود و جایگاه مناسبی در برنامه‌ها و اسناد توسعه‌ای کشور پیدا کند صنعت بزرگ گردشگری است. گردشگری صنعت عجبیبی است چرا که خدمت ارایه می‌کند و خدمت در اکثر موارد قابل‌دین و لمس کردن نیست. با توجه به مشکلات اقتصادی جهان، این صنعت به صنعت پول‌ساز و اشتغال‌زای نخست جهان بدل شده است. مزایا و منافع بسیاری دارد که با برنامه‌ریزی می‌توان آمایش را کم کرد و از مزایایش بهره برد. کاری که بسیاری از همسایگان مان در حال انجام آن هستند.

گزارش سالانه ۲۰۱۲ سازمان جهانی جهانگردی - ولسته به سازمان ملل - ارقام بسیار حیرت‌انگیزی از میزان مسافران جابه‌جاشده و گردش مالی در آن دارد. این گزارش اعلام کرده است بخش گردشگری در دنیا بر خلاف اقتصاد جهانی از رشدی برابر ۴/۶درصد برخوردار است و مسافران جهان از مرز ۹۲۸میلیون نفر گذشته‌اند و بیش از هزار و ۳۰میلیارد دلار در سراسر جهان هزینه کرده‌اند.

از طرفی بسیاری از اندیشمندان و برنامه‌ریزان توسعه گردشگری معتقدند بخشی از فرایند «تولید محصول گردشگر و پیشرفت» از گردشگران داخلی سرچشمه می‌گیرد و گردشگران داخلی کم از نوع بین‌المللی آن ندارند. با نگاهی به آمار ارایه شده سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور، متوجه این موضوع خواهیم شد که عوامل مختلفی اکنون دست به دست یکدیگر داده‌اند تا کشور شاهد مسافرت ۲۲۰میلیون‌نفر مسافر و جابه‌جایی در کشور باشد. از این میان ۶۰میلیون مسافر در بهار، ۱۸۰میلیون در تابستان و بقیه در سایر فصول به مسافرت می‌روند. طبق محاسبات صورت‌گرفته در سازمان جهانی گردشگری به‌طور متوسط هر گردشگر خارجی در جنوب آسیا (ایران) در تقسیم‌بندی‌های جهانی گردشگری جزو کشورهای جنوب آسیا محسوب می‌شود) هزار و ۴۸۰ دلار هزینه می‌کند و هر گردشگر داخلی به طور میانگین ۵۰ تا ۱۲۰هزار تومان هزینه کرد روزانه دارد. نکته آخر اینکه مصطلح است با ورود ۱۰ گردشگر خارجی به صورت دائم، قابلیت ایجاد یک شغل در کشور میزبان فراهم می‌آید.

با توجه به اینکه بخش گردشگری از جمله صنایع فرابخشی محسوب می‌شود اثر مستقیم و غیرمستقیم آن بر حمل و نقل، فعالیت‌ها و جاذبه‌ها، ارگان‌های دولتی و بخش خصوصی، واحدهای اقامتی، زیرساخت‌ها و کلیه ارگان کشور مشهود است و به واسطه توسعه فعالیت‌های این بخش، می‌توان بسیاری از مسائل و مشکلات کشور را حل کرد و نوسازی نسواوت حمل و نقل (دریایی، هوایی و زمینی)، توسعه شهرها و روستاها، ایجاد اشتغال، توسعه واحدهای اقامتی و تفریحی، ایجاد توسعه زیرساخت‌ها (آب برق، گاز، راه، تلفن و...) و بسیاری دیگر را ممکن ساخت.

«کارشناس ارشد مدیریت جهانگردی

عکس:

مهدی حسینی، شرق

و گردشگران را به چادر خوابی ترغیب کرده‌اند. این ارمان این آقایان است. تعریف گردشگری را در کشور ما به‌هم ریخته‌اند، هم در بخش گردشگران خارجی و هم داخلی.

❧ **در این روزهای پایانی دولت دهم و مسوولان کنونی سازمان میراث فرهنگی آیا تغییر خاصی در شیوه مدیریتی آنها دیده‌اید، مثلاً بی‌تفاوتی با اقدامات خاص تبلیغی؟**

به اعتقاد من این مدت بیشتر آنها دنبال کارهای انتخاباتی و سیاسی بودند، مثل برنامه‌هایی که در ورزشگاه و سالن ۱۲هزارنفری آزادی برگزار کردند، این برنامه‌ها چه دستاوردی برای صنعت گردشگری کشور دارد جز تحمیل هزینه‌های گزاف و بی‌جهت به سازمانی که باید این هزینه‌ها را برای اعتلای این صنعت خرج کند. مسوولان این سازمان به نظر می‌رسد یکبار هم اساسنامه خود را نخوانده‌اند که ببینند وظایفشان چیست. صرف این بودجه‌ها فقط اتلاف سرمایه مردم است. حالا هم که تکلیف مشخص شده و گفته شده کاندیدای موردنظر آنها تایید نشده اما هنوز برنامه‌هایشان رنگ و بوی انتخاباتی دارد، مثل برنامه‌ای که تحت عنوان هم‌اندیشی فعالان صنعت گردشگری هفته گذشته در کیش برگزار کردند، اگر دوره اینها رو به اتمام است پس این برنامه‌ها چیست آن‌هم در این زمان، شاید به کس دیگری امید بسته‌اند چون هنوز برنامه‌های انتخاباتی‌شان را ادامه می‌دهند. یا این حرکت‌ها بی‌هدف است یا هنوز کاندیدایی در انتخابات دارند، من نمی‌دانم. بحث صنعت گردشگری یک بحث تخصصی است و من هم اساساً آدم سیاسی نیستم، گردشگری هم مجزای از این حرف‌هاست اما آنها گردشگری و سازمان را گره زده‌اند به سیاست.

❧ **شما سال‌هاست در این صنعت فعالیت می‌کنید از نظر شما در زمان ریاست کدام یک از روسای‌جمهور ایران بیشتر و بهتر از همه به صنعت گردشگری و بخش خصوصی توجه بیشتری شد؟**

اجازه دهید من به لحاظ رییس سازمان بگویم، در کشور ما همیشه وضع به گونه‌ای است که دعاگوی قبلی‌ها هستیم، در سازمان میراث فرهنگی و گردشگری من یک رییس دیدم که واقعا حضورش برای سازمان، گردشگری و بخش خصوصی خوب و ماندگار بود و آن هم دوره آقای مرعشی بود. او هم به لحاظ مدیریت، کرد وضعیت، علم، حوصله و مذاکره با بخش خصوصی بسیار خوب بود. البته آقای محمد معزالدین قبل از مرعشی هم فرد فهیم‌دای بود اما در دوره آقای مرعشی واقعا وضع سازمان میراث فرهنگی و گردشگری کشور خوب بود.

❧ **آیا تاکنون مشاوران یا هر کدام از کاندیداهای ریاست‌جمهوری در رابطه با صنعت گردشگری اظهار نظری کرده که نظر شما را گرفته باشد؟**

من اگرچه دنبال نمی‌کنم، اما نشنیده‌ام که هیچ‌کدام از این کاندیدها تا تاکنون در این‌باره حرفی زده باشند، در کشور ما برنامه داشتن و پرداختن به مسائل اصلی خیلی جایی ندارد، همه مشغول کلی‌گویی هستند. این نشان می‌دهد آقایان کاندیدا چندان بخش‌های اصلی اقتصاد و مثلا همین صنعت گردشگری را جدی نگرفته و نمی‌گیرند. در حالی که در همین دور نامزدی برای انتخاب شدن است که باید برنامه‌هایشان را منتشر کنند تا نقد و بررسی و تحلیل شود.

❧ **آیا کسی از این هشت نفر، از شما که از فعالان باسابقه بخش خصوصی در زمینه گردشگری هستید، تاکنون مشاوره‌ای خواسته که در این زمینه به او اطلاعات یا مشورت دهید؟**

نه، هیچ‌کدام چنین درخواستی نه از من و نه از دیگر دوستان نخواستند، تفکر اقتصاد در کشور ما کاملاً دولتی است و در این تفکر متأسفانه بخش خصوصی چندان جایگاهی ندارد. در حالی که در صنعت روبره‌شد گردشگری ما پتانسیل‌های داریم که با استفاده از آنها به شکل کارشناسی و برنامه‌ریزی‌شده می‌توانیم به دستاوردهای خوبی در حد و اندازه کشور خودمان برسیم.

خارجی اما با ملیت ایرانی و دارای کارتم‌لی و شناسنامه ایرانی داشته‌اند به من گفتند برای دین موزه رفته بودند اما به آنها گفته شد چون قیافه آنها به خارجی‌ها می‌خورد باید قیمت بلیت را به نرخ خارجی‌ها حساب کنند. این کارها توهین‌آمیز است، اما از آن‌سو کاری که باید کنند را نمی‌کنند، امروزه مسافر عراقی و چینی بازار ما را شناخته، هیچ‌کس با آن‌اس‌ها کار نمی‌کند و شخصا وارد کشور می‌شوند و ویزا می‌گیرند بدون اینکه هیچ منفعتی برای فعالان این عرصه داشته باشند. پس این آن‌زاس‌ها برای چه چیزی درست شده‌اند؟ هواپیمایی کشوری هم همین است آنقدر بخشنه‌ما‌ها و تصمیمات آنها اشتباه است که تعجب‌آور است.

❧ **اگر بخواهید بزرگ‌ترین ضعف و بزرگ‌ترین دستاورد دولت‌های نهم و دهم در حوزه گردشگری را نام ببرید، به چه مواردی اشاره می‌کنید؟**

به اعتقاد من این دو دولت دستاورد مثبت و قابل‌توجهی در زمینه گردشگری نداشته‌اند، حتی اگر بخواهم خیلی خوشبینانه هم به ماجرا نگاه کنم، چیز مثبتی نیست که به آن اشاره کنم. اما در عوض نقاط ضعف و منفی زیادی دیده می‌شود. در پرونده مسوولان این سال‌ها، شما فقط به آمارهایی که هر سال اعلام می‌کنند نگاه کنید، اینقدر این آمارها غیرواقعی است‌که آدم از دیدنشان تعجب می‌کند. اگر آمارهای عجیب‌وغریب دستاورد است بله اینها دستاورد داشته‌اند، اما من معتقدم این مسوولان صنعت گردشگری کشور

❧ **شما نگاه کنید این همه هتل و هتل با هزینه‌های بسیار در کشور ساخته شده و وجود دارد، اما اینها فرهنگ چادرخوابی را در این سال‌ها جانداخته‌اند، به نظر من این توهین به فرهنگ ماست**

را گنج کرده‌اند، معلوم نیست به کجا داریم می‌رویم. روی هر بخشی از این صنعت دست بگذارم نتیجه این اقدامات منفی را می‌بینید، مثلا نمایشگاه‌های گردشگری داخلی و خارجی را که می‌شد از آنها برای رونق این صنعت استفاده کرد دچار چنان بی‌برنامگی و تشتتی کرده‌اند که حالا به نقاط ضعف ما بدل شده‌اند. در همه این هشت سال ضعف زیاد بوده است، در دوره‌های رییس کنونی که در دولت نهم هم معاون گردشگری بوده است آسیب‌های پرشماری به این صنعت وارد شد. شما نگاه کنید این همه هتل و هتل با هزینه‌های بسیار در کشور ساخته شده و وجود دارد، اما اینها فرهنگ چادرخوابی را در این سال‌ها جانداخته‌اند، به نظر من این توهین به فرهنگ ماست. الان همه جای کشور گردشگران به جای استفاده از پتانسیل‌های این صنعت در چادر می‌خوابند، پس این همه هتل و هتل برای چه ساخته شده است، آیا اینها بی‌هدف ساخته شده‌ا اگر نه پس چرا اینها فرهنگ چادر خوابی را رواج داده‌اند. این کارها با هدف توسعه صنعت گردشگری نیست. هتل‌دار سرمایه‌اش را گذاشته و حالا از فرط بیکاری مگس می‌پراند، اما مسوولان مردم

نگاهی به گردشگری ایران در سال ۹۱

سال ناکامی

ایشان در طول دوره تصدی وی در معاونت گردشگری داشتند. هرچند با وجود عزل‌ونصب‌های متعدد در حوزه گردشگری در دولت دهم، انحلال کمیته‌های تخصصی و برگرداندن‌شدن کارشناسان قدیمی، همچنین تضعیف بدنه کارشناسی در تهران و استان‌ها و تغییرات پیاپی ساختار و اختیارات معاونت گردشگری سازمان و همچنین عدم حضور مدیران با سابقه اجرایی در راس معاونت گردشگری؛ حضور ملک‌زاده هم توانست حوزه توریسم این سازمان و کشور را از روزمرگی و رکود به در آورد.

اما در همین مدت؛ (سال ۹۱) بخش خصوصی فعال در صنعت گردشگری کشور؛ فرازونشیب‌های زیادی را طی کرد. حضور در چند نمایشگاه داخلی و خارجی؛ ورود توره‌های خارجی که از قبل برنامه‌ریزی شده بود؛ راه‌اندازی و بهره‌برداری از چند هتل و مرکز اقامتی؛ برگزاری چند نشست علمی و تخصصی از اقدامات بخش خصوصی در سال ۹۱ بود.

به هر حال عملکرد فعالان و دست‌اندر کاران بخش خصوصی و دولتی در

رییس هیات‌مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی:

مسوولان صنعت گردشگری را گجج کرده‌اند

محمدحسن کرمانی رییس هیات‌مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی ایران و از فعالان باسابقه بخش خصوصی در حوزه گردشگری است. او همیشه در این حوزه از منتقدان اصلی مسوولان دولتی و برنامه‌هایشان هم بوده، در رابطه با چشم‌انداز وضعیت گردشگری کشور در دولت آینده و آنچه در دو دولت نهم و دهم در زمان زمامداری محمود احمدی‌نژاد در کشور گذشت، به گفت‌وگو نشسته‌ایم. مشروح این گفت‌وگو در ادامه می‌آید.

❧ **چشم‌انداز وضعیت گردشگری در سال جدید را چگونه می‌بینید؟**
من این چشم‌انداز را خوب نمی‌بینم، سالی که نکوست از بهارش پیداست، این چند ماه اول سال هم خوب نبود، شرایط موجود اقتصادی نشان می‌دهد با توجه به اولویت‌بندی‌های مردم و مسوولان، گردشگری اولویت ندارد، فضای سیاسی هم کسب و کار ما را به رکود برده است. به نظر من این وضعیت تا چند ماه بعد از انتخابات هم ادامه پیدا می‌کند. بی‌برنامگی موجود در این عرصه هم به مشکلات دامن می‌زند. شواهد نشان می‌دهد این صنعت در سال جاری در همین وضعیت خواهد ماند، مگر اینکه دلخوش کنیم به آمارهای عجیب‌وغریب مسوولان. برای نمونه من هفته پیش به سه استان سفر کردم و در هتل هم اقامت کردم، می‌دانم که ظرفیت اشغال هتل‌های کشور چه اندازه است، اما وقتی مسوولان آمارهای غیرواقعی می‌دهند چه می‌شود گفت.

❧ **دولت دهم در ماه‌های پایانی عمرش است، تا چند وقت دیگر دولت جدید با رییس‌جمهور و احتمالا مسوولان جدید مشغول به کار می‌شود، انتظار شما به عنوان رییس هیات‌مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی ایران از دولت آینده چیست؟**

هر دولتی یا هر رییس‌جمهوری که باشد، باید اقتصاد یا گردشگری را با سیاست پیوند ندهد، این نکته بسیار مهم است، الان سازمانی که متولی بحث گردشگری در کشور است به مباحثی ورود می‌کند که به لحاظ تخصصی هیچ ارتباطی به او ندارد. این هزینه‌هایی که در این عرصه‌ها هم صرف می‌شود همه بیهوده است و هیچ منفعتی برای گردشگری کشور ندارد. در حالی که این هزینه‌ها باید خرج صنعت گردشگری شود. ما به عنوان فعالان بخش خصوصی هیچ‌گونه شفاف‌سازی در زمینه این صنعت ندیدیم. نه از سوی سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، نه از سازمان حج و زیارت و نه از سازمان هواپیمایی کشور که سازمان‌های اصلی متولی و مرتبط با صنعت گردشگری هستند. در این سال‌ها هر کس ساز خودش را زده است. اما آنچه که هیچ اهمیتی نداشته برای اینها صنعت گردشگری بوده است. در جلسانشان حتی فعالان اصلی بخش خصوصی را راه نمی‌دهند. به نظر من فرم و ساختار موجود در این سازمان‌ها اشتباه است. دولت باید در این صنعت حضور حداقلی داشته باشد. نه اینکه به عنوان مدیر و فرمان‌دهی متولی باشد، حداکثر حضور دولت در عرصه صنعت گردشگری باید وظیفه‌اش چیزی در حد امربر باشد. اگر روزی قرار شد کارشناسانه کار کنند باید گزارشی غیرسیاسی در این‌باره منتشر کنند و ببینند ما کجای کار هستیم. برای مقایسه می‌شود به کشور ترکیه و برنامه‌های آنها در این صنعت نگاه کرد تا بفهمیم ما در کجای کار هستیم. اما آمارها و برنامه‌های ما در زمینه گردشگری مشکل اساسی دارد. به عنوان مثال نگاه کنید به همین آخرین اقدامی که سازمان در زمینه افزایش قیمت بلیت موزه‌ها برای افراد خارجی انجام داد، من مبنای این کار را نمی‌فهمم و تاکنون هم مشکلات زیادی ایجاد کرده است، به عنوان مثال در همین چندوقّت اخیر دو نفر که همسران

گردشگری ایران در سال ۹۱ با شعار جذب ۷/۵میلیون گردشگر آغاز شد و متعاقب آن لغو روایتد با ۶۰ کشور جهان مطرح شد. در طول سال هم کمتر اقدام و برنامه عملیاتی از حوزه گردشگری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری دیده شد و بیشتر به روزمرگی و رکود و سکوت گذشت و به جای برنامه‌ریزی برای رسیدن به جذب ۷/۵میلیون توریست و لغو روایتد؛ بیشتر شاهد تکرار و مصاحبه پیرامون ۷/۵میلیون و ۶۰ کشور بودیم و کمتر مباحث کلان و تخصصی و توجه به احکام برنامه و اسناد بالادستی را در دستور کار حوزه گردشگری سازمان مشاهده کردیم.

البته در اواخر سال ۹۱ خبیر انتصاب «دکتر ملک‌زاده» معاون اسبق گردشگری در دولت نهم به عنوان رییس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری بذر امید را در دل فعالان بخش خصوصی کاشت. که آن ناشی از خاطره خوشی بود که فعالان صنعت گردشگری از عملکرد مثبت

✎ صدرا محقق

✎محمدابراهیم لاریجانی رییس سابق میراث فرهنگی تهران

گردشگری ایران در سال ۹۱ با شعار جذب ۷/۵میلیون گردشگر آغاز شد و متعاقب آن لغو روایتد با ۶۰ کشور جهان مطرح شد. در طول سال هم کمتر اقدام و برنامه عملیاتی از حوزه گردشگری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری دیده شد و بیشتر به روزمرگی و رکود و سکوت گذشت و به جای برنامه‌ریزی برای رسیدن به جذب ۷/۵میلیون توریست و لغو روایتد؛ بیشتر شاهد تکرار و مصاحبه پیرامون ۷/۵میلیون و ۶۰ کشور بودیم و کمتر مباحث کلان و تخصصی و توجه به احکام برنامه و اسناد بالادستی را در دستور کار حوزه گردشگری سازمان مشاهده کردیم.

البته در اواخر سال ۹۱ خبیر انتصاب «دکتر ملک‌زاده» معاون اسبق گردشگری در دولت نهم به عنوان رییس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری بذر امید را در دل فعالان بخش خصوصی کاشت. که آن ناشی از خاطره خوشی بود که فعالان صنعت گردشگری از عملکرد مثبت